

Den lokale undervisningsplan (LUP)
Social- og sundhedshjælperuddannelsen (SSH)
Afsnit 2 og 3

SOSU Esbjerg

Gældende for elever med start fra 29. juli 2019

Indhold

1.0 Generelt om skolen	3
2.0 Hovedforløb.....	3
2.1 Praktiske oplysninger	3
2.2 Pædagogisk, didaktisk og metodisk grundlag	3
Organisering af undervisning.....	3
Elevsammensætning.....	4
Lærerrollen	4
2.3 Kriterier for vurdering af elevens kompetencer og forudsætninger	4
2.4 Undervisningen i hovedforløbet	4
Skoleundervisningen.....	4
Består af bundne uddannelsesspecifikke fag og valgfri uddannelsesspecifikke fag.	4
Skole-/praktikplan.....	5
2.5 Fremgangsmåde ved vurdering af elevernes egnethed ved optagelse til skolepraktik.....	5
2.6 Indholdet i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i praktik.....	5
2.7 Bedømmelsesplan	6
Oversigt over bedømmelsesform	7
2.8 Prøveregler	7
Prøve i uddannelsesspecifikt fag	7
Afsluttende prøve	8
Bedømmelse i praktikken	8
2.9 Samarbejde med det faglige udvalg, praktikvirksomheden og elev	8
De fem pejlemærker	9
Praktikuddannelse	9
2.10 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr	9
2.11 Overgangsordninger ved skift mellem to uddannelsesordninger	10
3.0 Læringsaktiviteter.....	10
3.1 Varighed	10
3.2 Arbejdstid	10
3.3 Læringsmiljøet.....	10
3.4 Læringselementer	11
1. skoleperiode.....	12
2. skoleperiode.....	15
3. skoleperiode.....	19

1.0 Generelt om skolen

Der henvises til [det generelle afsnit](#).

2.0 Hovedforløb

SSH jf. BEK nr 387 af 09/04/2019.

2.1 Praktiske oplysninger

Til SSH er tilknyttet et tværfagligt lærerteam, uddannelsesvejledere og sekretær.

Eleverne søger elevplads hos kommunen. Når der er indgået en uddannelsesaftale, sendes denne til skolen, som sikrer at optagelseskravene er opfyldt. Eleverne optages til uddannelsen iht. gældende uddannelsesplaner.

Uddannelsens varighed fordelt på elevtype

- EUD- og EUV3-elever: 1 år og 2 måneder
- EUV2-elever: Individuel afkortning ift. praktikken
- EUV1-elever: Afkortning af hele praktikuddannelsen

For nærmere information omkring elevtyper henvises til [det generelle afsnit](#).

Undervisningen finder sted på SOSU Esbjerg, Gjesinglund Allé 8, 6715 Esbjerg N.
Praktikperioderne finder sted i det primære kommunale område.

2.2 Pædagogisk, didaktisk og metodisk grundlag

Skolens fælles pædagogisk didaktisk grundlag er udgangspunkt for uddannelses- og undervisningsplanlægning samt gennemførelse af undervisning og evaluering. Undervisningen er organiseret, så eleverne gennem uddannelsen udvikler erhvervsfaglige kompetencer, der fremmer elevernes forståelse af tværfaglige sammenhænge og helheder.

Skoleundervisningen er tilrettelagt praksisnær, så den understøtter både praktisk og teoretisk læring, der giver mening for eleven og retning for uddannelsen, hvor elevernes erfaringer inddrages i videst muligt omfang.

Organisering af undervisning

I læringsfællesskaber er der fokus på at planlægge helhedsorienteret undervisning, hvor fagene understøtter hinanden, og der tages udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevernes arbejdsområder.

Metoder, som anvendes i uddannelsen, er bl.a. case-arbejde, simulation, innovation, forumspil og refleksion, hvor elevernes viden, færdigheder og holdninger sættes i spil. Desuden arbejdes med digitale undervisningsmetoder og materialer, der kan understøtte differentiering, fx e-bøger, apps, videooptagelse og digitale testværktøjer.

Der gøres ligeledes brug af korte teoretiske oplæg, hvor eleverne får den samme gennemgang. Heri ligger også dialog, hvor det forventes, at eleven aktivt indgår i viden- og erfaringsdeling og dermed bidrager til fælles læring. Der arbejdes yderligere efter metoden ”Flipped Classroom”, enten inden undervisningen eller i undervisningstiden, hvor eleverne ser teoretiske videooplæg, så undervisningstiden efterfølgende kan differentieres og anvendes som ægte læretid for den enkelte elev.

I løbet af de tre første skoleperioder får eleverne nogle emneområder, som de skal fordybe sig i, enten individuelt eller i grupper. Emnerne kan enten være selvvalgte eller fastlagte af læreren. Hensigten er at øve sig i viden-søgning, bearbejdning, refleksion og samarbejde.

Elevsammensætning

På de enkelte hold er både EUD- og EUV-elever.

Der er fokus på undervisningsdifferentiering både i undervisningsplanlægningen samt i gennemførelsen af undervisningen. Eleverne kan i det uddannelsesspecifikke fag ”Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering” vælge avanceret eller ekspert niveau. Der foregår løbende talentudvikling af den enkelte elev.

Lærerrollen

Lærerne planlægger undervisning i læringsfællesskaber mhp. at skabe praksisnær- og helhedsundervisning. Det er læreren, som har ansvaret for at lede undervisningen, der skal føre til, at eleverne kan tilegne sig uddannelsens kompetencer.

Læreren fungerer typisk i følgende roller:

- Som udvikler og planlægger af undervisning med relevante interne kolleger samt eksterne samarbejdspartnere
- Som formidler af viden inden for et veldefineret emne og SSH’s fagkundskaber
- Som vejleder, når eleverne arbejder individuelt eller i grupper
- Som facilitator, når eleverne fx indgår i simulation/case-baserede læringsituationer
- Som kontaktlærer, der vejleder ift. elevens personlige uddannelsesplan

2.3 Kriterier for vurdering af elevens kompetencer og forudsætninger

Der henvises til [det generelle afsnit](#) pkt. 1.4.

2.4 Undervisningen i hovedforløbet

Skoleundervisningen

Består af bundne uddannelsesspecifikke fag og valgfri uddannelsesspecifikke fag.

I løbet af første skoleperiode introduceres eleverne til uddannelsen samt studieteknik.

I skoleundervisningen indgår følgende fag:

- Uddannelsesspecifikke fag
  - SSH's rolle
  - Mødet med borgeren
  - Personlig hjælp, omsorg og pleje
  - Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering
- Valgfag
  - Simulation
- Valgfri uddannelsesspecifikke fag udbydes på tredje skoleperiode
  - SSH's opgaver i det palliative forløb
- Påbygning. Der udbydes tre valgfrie uddannelsesspecifikke fag som påbygning
  - Samarbejde med borgeren med demens og pårørende - tre dage i forlængelse af første skoleperiode samt to dage i forlængelse af første praktik
  - Livskvalitet og forebyggelse af ensomhed - fem dage i forlængelse af anden skoleperiode
  - Mødet med borgeren med psykisk sygdom – fem dage i forlængelse af anden praktik

De fire valgfrie uddannelsesspecifikke fag skal bestås for at kunne gå til den afsluttende prøve på fjerde skoleperiode.

Skole-/praktikplan

Uddannelsen til SSH er en vekseluddannelse med fire skoleperioder og tre praktikperioder. For EUV1-elever* afkortes hele praktikperioden, og EUV2-elever* vurderes det individuelt.

Skematisk oversigt over uddannelsen:

1. skoleperiode	På bygning	1. Praktik	På bygning	2. skoleperiode	På bygning	2. praktik	På bygning	3. skoleperiode	3. praktik	4. skoleperiode
4 uger og 2 dage	3 dage	12-15 uger	2 dage	5 uger og 3 dage	5 dage	12-15 uger	5 dage	6 uger	12- 15 uger	5 dage
	Sam-arbejde med borgeren med demens og dennes pårørende		Sam-arbejde med borgeren med demens og dennes pårørende		Livskvalitet og forebyggelse af ensomhed		Mødet med borgeren med psykisk sygdom	SSH's opgaver i det palliative forløb 3 dage til prøve i et uddannelses-specifikt fag		Afsluttende prøve

2.5 Fremgangsmåde ved vurdering af elevernes egnethed ved optagelse til skolepraktik

Ikke relevant for uddannelsen.

2.6 Indholdet i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i praktik

Ikke relevant for uddannelsen

2.7 Bedømmelsesplan

I slutningen af hver skoleperiode bedømmes den enkelte elev med del karakter i de uddannelsesspecifikke fag, i tredje skoleperiode bedømmes eleven med en standpunktskarakter ud fra 7-trins-skalaen. I bedømmelsen indgår lærerens vurdering af elevens standpunkt ift. de fastsatte uddannelsesspecifikke fagmål for skoleperioden. Her vil eleven få indblik i det aktuelle faglige niveau set ift. de beskrevne fag- og læringsmål.

For de enkelte læringselementer, som indgår i bedømmelsesgrundlaget, henvises til afsnit 3 "Læringsaktiviteter".

Eleven vejledes af faglæreren i valg af det faglige niveau i det uddannelsesspecifikke fag "Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering" og efterfølgende standardbedømmes på avanceret eller ekspert niveau.

De uddannelsesspecifikke fagmål bedømmes med udgangspunkt i Leif Rye Haurlevs taksonomi. Der er udfærdiget læringsmål, som synliggør for eleverne, hvad de skal vide og kunne samt på hvilket niveau. Til dette er anvendt nedenstående taksonomiramme.

LRH-Taksonomien er udviklet af Leif Rye Haurlev som støttetaksonomi til Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. Taksonomien er udviklet med henblik på anvendelse i forbindelse med erhvervsuddannelsesområdet - svarende til Kvalifikationsrammens niveau 1-5.

Viden		Færdigheder		Kompetencer	
Komplekse niveau (Forstå)	Deltageren kan: - Forklare - Sammenligne - Reflektere - Vælge - Kritisere - Bedømme - Generere - Variere - Forholde	Komplekse niveau (Avanceret, elite, ekspert)	Deltageren kan: - Uddrage - Eksperimentere - Frembringe - Udvalge - Evaluere - Formidle - Vurdere	Komplekse niveau (Kan selvstændigt udvikle)	Deltageren kan: - Innovere - Skabe - Planlægge - Se forskelle - Tilvirke - Generalisere - Selvstændiggøre - Udvikle
Alsidige niveau (Vide)	Deltageren kan: - Redegøre for - Diskutere - Demonstrere - Udlede - Løse	Alsidige niveau (Øvet, rutineret)	Deltageren kan: - Beherske - Indhente - Skelne - Afprøve - Begrunde - Udarbejde - Udføre - Anvende	Alsidige niveau (Kan handle selvstændigt i ukendte situationer)	Deltageren kan: - Se sammenhænge - Afgøre - Tage initiativ - Tage ansvar
Grundlæggende niveau (Have kendskab)	Deltageren kan: - Gentage - Referere - Navngive - Reproducere - Søge vejledning - Beskrive	Grundlæggende niveau (Begynder)	Deltageren kan: - Efterligne - Medvirke - lagttage - Identificere	Grundlæggende niveau (Kan handle selvstændigt i kendte situationer under vejledning)	Deltageren kan: - Foretage - Være bevidst - Acceptere - Registrere - Opsøge - Imitere

Når et fag afsluttes, får eleven en standpunktsbedømmelse. Bedømmelsen er en absolut bedømmelse, hvor læreren vurderer elevens standpunkt ift. fagets mål.

- De obligatoriske uddannelsesspecifikke fag og afsluttende prøve bedømmes med en karakter efter 7-trins-skalaen
- Valgfrie uddannelsesspecifikke fag bedømmes med bestået/ikke bestået

For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag samt de valgfrie uddannelsesspecifikke fag.

Oversigt over bedømmelsesform

Uddannelses specifikke Fag	Skp.1	Skp.2	Skp.3
SSH's rolle	Del	Del	Standpunkt
Mødet med borgeren	Del	Del	Standpunkt
Personlig hjælp, omsorg og pleje	Del	Del	Standpunkt
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering	Del	Del	Standpunkt

Del = Del karakter

S = Standpunktskarakter

De obligatoriske og valgfrie uddannelsesspecifikke fag skal bestås.

2.8 Prøvere regler

Jf. BEK nr 387 af 09/04/2019 samt uddannelsesordning for SSH fra 1. august 2019 skal eleven til prøve i:

3. skoleperiode

- Et af de fire uddannelsesspecifikke fag udtrækkes og skal bestås

4. skoleperiode

- En afsluttende prøve

Formål: At vurdere og dokumentere elevens faglige kompetencer i fagene.

Mål: At eleven gennem prøverne viser sit faglige standpunkt inden for fagene svarende til fagernes mål. Prøvegrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier udleveres med prøvevejledningen i forbindelse med prøve, se [prøvevejledninger](#).

Prøve i uddannelsesspecifikt fag

Der afholdes en mundtlig prøve i et af de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag. Tre uger før prøven udtrækkes, hvilket fag det enkelte hold skal til prøve i. Faget offentliggøres på skolens hjemmeside.

Formål: At vurdere og dokumentere elevens faglige kompetencer i faget.

Mål: At eleven gennem prøven viser sit faglige standpunkt inden for det udtrukne fag svarende til målene for faget.

Standpunktskarakterer fra tredje skoleperiode er afsluttende karakter i de fag, der ikke udtrækkes til prøve. For det udtrukne fag indgår både standpunktsbedømmelsen og prøvekarakteren som afsluttende karakter.

Afsluttende prøve

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, som tager udgangspunkt i en praktisk opgave. Opgaven tildeles ved lodtrækning og besvares af eleven alene eller i et samarbejde med maks. tre elever. Prøven kan gennemføres som en gruppeprøve med højst tre elever i hver gruppe.

Formål: At vurdere om eleven har opnået tilstrækkelig viden og færdigheder som SSH inden for overordnede kompetenceområde:

Professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primære kommunale område.

Mål: At eleven gennem prøven viser sit faglige standpunkt ift. fagets kompetencemål, jf. BEK nr 387 af 09/04/2019 §4.

Bedømmelse i praktikken

Ved afslutningen af hver praktikperiode skal praktikstedet vurdere, om eleven kan få godkendt sin praktikperiode iht. praktikmålene.

Det er samme mål, der er beskrevet for alle tre praktikker, men der sker en progression i løbet af uddannelsen, så alle målene skal være nået på avanceret niveau efter den sidste praktik.

Der kan være enkelte mål, som eleven af forskellige grunde ikke kan nå i den respektive praktik. Er dette tilfældet, kan eleven alligevel få godkendt praktikken. I sådanne tilfælde skal dette fremgå af praktikerklæringen, hvad det er, eleven ikke har nået og derfor skal arbejde videre med i næste praktikperiode.

Eleven, der ikke har opnået bedømmelsen ”godkendt” i en praktikperiode, tilbydes af den ansættende myndighed en ny fastlagt praktikperiode og vurderes på ny.

For at understøtte elevens læring i uddannelsen skal hjælpeskemaet til [praktikerklæringen](#) benyttes. Hjælpeskemaet er et arbejdsredskab, som skal udfyldes af praktikstedet og medgives eleven efter hver praktik. Eleven er forpligtet til at inddrage bilaget i en forventningssamtale på sit nye praktiksted.

Eleven, der ikke har bestået alle praktikker, kan gå til afsluttende prøve og få udstedt skolebevis. For at der kan udstedes uddannelsesbevis, skal eleven have bestået alle praktikker samt modtaget skolebevis.

2.9 Samarbejde med det faglige udvalg, praktikvirksomheden og elev

Vekselvirkning mellem skoleundervisning og praktikuddannelse skal sikre:

- At uddannelsen udgør en meningsfuld helhed for eleven, der stimulerer lyst og interesse for uddannelsen og dermed elevens kommende erhvervsfunktion
- At vekselvirkningen styrker elevens aktive tilegnelse af viden, færdigheder og holdninger ved hjælp af faglige læringsmål forud for hver skole- og praktikperiode

Elevens elektroniske uddannelsesbog er det samarbejdsredskab, som bruges til at skabe sammenhæng mellem elev, skole og praktik.

De fem pejlemærker

Undervisningen i skolen og vejledningen i praktikken skal bidrage til elevens dannelse til erhvervet og tilrettelægges med udgangspunkt i de fem pejlemærker.

1. **At være nysgerrig.** At være interesseret i at lære nyt, at stille undrende spørgsmål og være åben for at gå nye veje i læringsprocesser
2. **At være reflektiv.** At stoppe op, forholde sig til situationen og inddrage teori mhp. at opnå læring
3. **At indgå i relationer.** At have interesse for andre mennesker, mestre hensigtsmæssig adfærd og kommunikation afhængig af situationen
4. **At være empatisk.** At kunne genkende og anerkende andres følelser for dermed at opnå evnen til at sætte sig i andres sted
5. **At handle etisk.** At handle fornuftigt og rigtigt ud fra beskrevne normer og værdier og ud fra gældende love og retningslinjer

For at understøtte elevens evne til at reflektere, arbejdes der både i skoleundervisningen men også i praktikken med en fælles refleksionsmodel. Formålet er at motivere til læring samt at opnå de erhvervsfaglige kompetencer.

Praktikuddannelse

Praktikuddannelse giver eleven mulighed for at tilegne sig erhvervsfaglig kompetence i et praksisfællesskab gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området.

Praktikuddannelsen planlægges i overensstemmelse med uddannelsesordning og tilrettelægges, så den understøtter elevens tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer.

Elevens praktikuddannelse består af længerevarende perioder, hvor eleven dels får forskellige og varierede erfaringer med borgere med sociale, psykiske og somatiske problemer og behov. Praktikken er planlagt inden for de kommunale områder, hvor eleven får kendskab til de kommunale sundheds- og servicetilbud.

Elevens praktiksted planlægger praktikperioden i overensstemmelse med uddannelsesordningen.

For at skabe helhed i uddannelsen er der vekselvirkning mellem skoleundervisning og praktikuddannelse.

2.10 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr

Lærerne har en grundlæggende erhvervsrettet uddannelse eller anden relevant professionsuddannelse inden for relevante uddannelsesområder. Dertil kommer relevant erhvervs erfaring og erhvervspædagogisk efteruddannelse, herunder pædagogisk/erhvervspædagogisk diplomuddannelse. Lærerne deltager løbende på efteruddannelse og konferencer. Desuden planlægges der to årlige virksomhedsbesøg, hvor læreren har udvalgt særlige fokusområder med det formål at skabe praksisnær undervisning.

På skolen er der relevante faglokaler, der knytter sig til uddannelsen - øvelsestuer, simulationslokaler med velfærdsteknologiske hjælpemidler, skolekøkken samt aktivitets- og bevægelseslokaler.

2.11 Overgangsordninger ved skift mellem to uddannelsesordninger

Nuværende undervisningsplan er gældende for elever, der er påbegyndt SSH fra 29. juli 2019.

Elever, der har gennemført GF2 SSH eller GF2 SSA, har direkte adgang til hovedforløbet til SSH.

Elever, der delvist har gennemført SSH, får foretaget en realkompetencevurdering (RKV) mhp. vurdering af afkortning af uddannelsen.

Elever påbegyndt SSH før 29. juli 2019 afslutter uddannelsen efter dertilhørende bekendtgørelser og uddannelsesordning.

3.0 Læringsaktiviteter

Beskrivelserne, som vedrører læringsaktiviteterne, er direkte rettet til eleven.

3.1 Varighed

SSH-uddannelsen tager 1 år og 2 mdr. Uddannelsen veksler mellem skole- og praktikperioder.

3.2 Arbejdstid

Som elev er du fuldtidsansat af kommunen. Dette betyder, at skoleundervisningen gennemføres som fuldtidsundervisning - svarende til arbejdstiden for en fuldtidsbeskæftiget.

I praktikken er den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid på 37 timer.

Weekendarbejde, aften- og natarbejde samt arbejde på helligdage skal forventes, jf. overenskomsten.

Ferie fremgår af uddannelsesplanen.

3.3 Læringsmiljøet

I undervisningen vil du stifte bekendtskab med forskellige læringsmetoder, som tilgodeser forskellige læringsstile. Det kan fx være:

- Tavleundervisning
- Klassedialog
- Gruppearbejde af kortere eller længere varighed
- Cooperativ learning
- Simulation¹
- Scenariebaseret undervisning
- Innovation

---

¹ **Simulation** er en imitation (efterligning) af noget virkeligt, hvor der kan øves færdigheder så praksisrelateret som muligt. Anvendes som pædagogisk metode ud fra en tre-trins-model.

- Flipped Classroom
- Projekt
- Den løsningsorienterede arbejdsmetode
- Eksperimenterende læring/forsøg
- Praktiske øvelser
- Fysisk aktivitet
- Case-baseret læring
- Videoptagelse med feedback

3.4 Læringselementer

I nedenstående oversigt kan du se hvilke uddannelsesspecifikke fagmål og læringselementer, der indgår i de forskellige skoleperioder i uddannelsen. Nogle uddannelsesspecifikke fagmål indgår i relevante temaer for den pågældende skoleperiode, mens andre mål støtter op til enkelte temaer på skoleperioderne.

Nedenstående oversigt viser en inddeling af fag og uddannelsesspecifikke fagmål i skoleperioderne 1, 2 og 3. Fagene har hver deres farve og er inddelt i mål for avanceret og ekspert. Dette betegnes med 1 for avanceret og 1.1 for ekspert.

Personlig hjælp, omsorg og pleje	Sundhedsfremme, Forebyggelse og Rehabilitering	Mødet med borgeren	SSH's rolle
----------------------------------	---	--------------------	-------------

1. skoleperiode

Mål	Fag og fagmål som indgår i temaet	Læringselementer
1.	Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende behov og funktionsniveau til i samarbejde med borgeren at planlægge, udføre og evaluere pleje- og omsorgsopgaver, der fremmer borgerens egenomsorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Maslow • Omsorg/ egenomsorg • Ressourcer • Belastninger • Arbejdsmodellen • Hygiejniske principper (naturfagsbog) ift. praktiske opgaver • Smittemåde • Smitteveje • Værnemidler • Hygiejniske principper ift. personlighygiejne • ADL • Rehabilitering ift. praktisk og personlig hjælp • Aldring, fysisk, psykisk og socialt • Arbejdsmodellen • Professionelt arbejdsfelt • Komplex ikke kompleks borgerforløb • Hverdagsobservation • Triage • ISBAR • ABCDE • TOPS Modeller
2.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper og procedurer for madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring til selvstændigt at forebygge smittespredning og afbryde smitteveje samt selvstændigt udføre praktiske opgaver i hjemmet.	
3.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicin håndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.	
4.	Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.	
5.	Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgeres funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.	
6.	Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.	
7.	Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.	

		<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med andre faggrupper • 4 fokuspunkter (Lyt. Observer, reflekter og reager • Anatomi og fysiologi
1.	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitering • Hverdagsrehabilitering • Borgerinddragelse • Tværfagligt samarbejde • ADL • Funktionsevne • Aktivitetsanalyse • Planlægning af aktiviteter • Livskvalitet • Kajandi • Siri Næss • Ressourcer • Selvbestemmelsesret og borgerinddragelse • Motivation • Antonowsky • Sundhedsbegreb • Sundhedsfremme • Sygdomsforebyggelse • KRAM • Netværk • Mestring • Rehabiliteringsforløb • Guidning • Vejledning • Aktiv lytning • Anerkendende kommunikation • Arbejds miljø • Forflytning
1.1	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i sammenligning, valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	
2.	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne understøtte borgerens selvbestemmelsesret i eget liv.	
2.1	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne vurdere og begrunde , hvordan borgerens selvbestemmelsesret i eget liv kan understøttes.	
3.	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.	
3.1	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne identificere og iværksætte forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.	
8.	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
8.1	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
9.	Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
9.1	Eleven kan anvende viden om og begrunde valg af kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
10.	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver,	

	herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	<ul style="list-style-type: none"> • Forebyggelse af arbejdsbetinget belastninger og arbejdsulykker • Velfærds teknologi og hjælpemidler • Ergonomiske teknikker
10.1	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder vurdere og begrunde hvordan arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker kan forebygges ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	
3.	Eleven kan anvende viden om mellemmenneskelige relationer, kommunikation, ligeværdighed og empati til selvstændigt at planlægge og gennemføre den professionelle samtale med borgeren og pårørende.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikation • Empati • Ligeværdighed
4.	Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.	<ul style="list-style-type: none"> • Transaktionsanalysen • Samarbejde og konflikthåndtering • Psykisk arbejdsmiljø
6.	Eleven kan anvende viden om mundtligt og skriftligt fagsprog til at formidle og dokumentere observationer hos borgeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Mundtlig og skriftlig fagsprog og dokumentation
1.	Eleven kan anvende viden om social- og sundhedsvæsenets opbygning og lovgivning, herunder menneskeretlige principper, tavshedspligt, aktindsigt og samtykke til at kunne varetage social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedsvæsenets opbygning • Tavshedspligt, • Aktindsigt • Samtykke
2.	Eleven kan anvende viden om Serviceloven og Sundhedsloven, herunder regler for delegering, som ramme for social- og sundhedshjælperens opgaver til at udvælge og varetage arbejdsopgaver inden for eget kompetenceområde.	<ul style="list-style-type: none"> • Oplysningspligt • Underretningspligt
5.	Eleven kan anvende viden om lokalt fastlagte kvalitetsstandarder, ydelseskataloger og serviceniveauer til at prioritere opgaver ift. borgerens behov og funktionsniveau.	<ul style="list-style-type: none"> • Notatpligt • Informationspligt • Servicelov
6.	Eleven kan anvende viden om arbejdspladsens organisering og mulighed for medarbejderindflydelse til selvstændigt at kunne tage medansvar for trivsel på arbejdspladsen.	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedslov • Delegering • Kvalitetsstandarder • Ydelseskatalog • Serviceniveau • Arbejdspladsens organisering • Indflydelse • Ansvar og organisering

2. skoleperiode

Mål	Fag og fagmål som indgår i temaet	Læringselementer
3.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicin håndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Medicinhåndtering • Komplex og ikke kompleks borgerforløb • ADL • Rehabilitering ift. praktisk og personlig hjælp • Aldring, fysisk, psykisk og socialt • Arbejdsmodellen • Professionelt arbejdsfelt • Kroniske sygdomme • Komplex ikke kompleks borgerforløb • Hverdagsobservation • Triage • ISBAR • ABCDE • TOPS Modeller • Samarbejde med andre faggrupper • 4 fokuspunkter (Lyt. Observer, reflekter og reager • Anatomi og fysiologi, • Forandringer • Sygdomslære • Sundhed.dk • Borger.dk • Nem ID • Senior online det Digitale Danmark set med +65 øjne • Symptomlære • Smerter
4	Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.	
5.	Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgers funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.	
6.	Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.	
7.	Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.	
8.	Eleven kan anvende viden om digitale redskaber til at vejlede og støtte den ældre borger i adgangen til det digitale Danmark.	
10.	Eleven kan anvende viden om den ældre borgers mulige symptomer ved tilstande som fx cystitis, smerter, væskemangel og udvikling af delir til at kunne tilrettelægge og udføre pleje, omsorg og støtte til borgeren.	
11.	Generhvervelse af førstehjælp på erhvervsuddannelserne, efter Dansk Førstehjælpsråds uddannelsesplaner pr.1. august 2016.	

		<ul style="list-style-type: none"> • Delir • Arbejdsmodellen • Førstehjælp
1.	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitering • Hverdagsrehabilitering • Borgerinddragelse • Tværfagligt samarbejde • Funktionsevne • Aktivitetsanalyse • Planlægning af aktiviteter • Livskvalitet • Kajandi • Siri Næss • Ressourcer • Antonowsky • Sundhedsbegreb • Sundhedsfremme • Sygdomsforebyggelse • KRAM • Ernæringsrigtig kost • Måltidets betydning • Anretning af mad • Sundhedsstyrelsens/ lokale forebyggelses pakker • KRAM • Aktiviteter • Inddragelse af pårørende og frivillige • ADL • Plejeplan • Træningsplan • Rehabiliteringsforløb • Guidning
1.1	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, <i>i sammenligning</i> , valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	
3.	. Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.	
3.3	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne <i>identificere og iværksætte</i> forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.	
4.	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.	
4.1	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne <i>identificere og igangsætte</i> forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.	
5.	Eleven kan anvende viden om lokale forebyggelsespakker til at informere og vejlede borgeren om valg og brug af relevante tilbud.	
5.1	Eleven kan anvende viden om lokale forebyggelsespakker til at <i>sammenligne</i> , informere og vejlede borgeren om valg og brug af relevante tilbud.	

6.	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	<ul style="list-style-type: none"> • Vejledning • Aktiv lytning • Anerkendende kommunikation • Velfærdsteknologi • Understøtte borgerens funktionsevne • Mestring
6.1	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at vurdere, begrunde og tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
7.	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	
7.1	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne vurdere, begrunde og arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	
9.	Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
9.1	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
11.	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at kunne vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	<ul style="list-style-type: none"> • Menneskesyn • Etik • Ethiske dilemmaer • Refleksion • Kulturbegreber • Livshistorie • Ældrekultur • Virksomhedskultur • Transaktionsanalysen
11.1	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at finde, sammenligne og vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
1.	Eleven kan anvende viden om menneskesyn, etik og borgerens rettigheder til at reflektere over etiske dilemmaer, herunder ligebehandling, religionsfrihed, retten til seksualitet og retten til et socialt liv, i den professionelle omsorg.	
2.	Eleven kan i mødet med borgeren anvende viden om egen og andres kultur, herunder betydning af livshistorie til i et involverende samarbejde med borgeren at understøtte et meningsfuldt hverdagsliv.	
4.	Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.	

5.	Eleven kan anvende viden om rehabilitering i hverdagslivet til at kunne arbejde understøttende og involverende i samarbejdet med borgeren og pårørende.	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde og konflikthåndtering • Psykisk arbejdsmiljø • Den motiverende samtale • Udad reagerende adfærd • Magtanvendelse • Voldforebyggende indsats • Værdighed • Servicelov • Sundhedslov • Delegering • Pasning af døende • Magtanvendelse • Personlig hjælp • Praktisk hjælp • Utilsigtede hændelser • Kvalitet • Visitationsregler • BUM model • Sundhedsaftaler • Socialpolitik, sundhedspolitik og uddannelsespolitik • Fag og myndighedsperson • Kompetence • Tværsektoriel • Tværfaglig • Dokumentation • Viden om faglighed og fagområder
8.	Eleven kan anvende viden om redskaber til at forebygge udadreagerende adfærd og magtanvendelse til at forklare og arbejde med, hvordan respekt og værdighed bevares i plejen af borgeren, herunder borgere med demens.	
2.	Eleven kan anvende viden om Serviceloven og Sundhedsloven, herunder regler for delegering, som ramme for social- og sundhedshjælperens opgaver til at udvælge og varetage arbejdsopgaver inden for eget kompetenceområde.	
3.	Eleven kan anvende viden om lovgivning og lokale retningslinjer for utilsigtede hændelser til at deltage i samt tage medansvar for kvalitetsudvikling af praksis.	
4.	Eleven kan anvende viden om social- og sundhedspolitiske målsætninger, sundhedsaftaler og visitationssystem til at reflektere over varetagelsen af arbejdet som social- og sundhedshjælper.	
7.	Eleven kan, som fag- og myndighedsperson, anvende viden om betydningen af tværsektorielt og tværfagligt samarbejde, herunder dokumentation og videregivelse af faglige informationer til at skabe struktur og sammenhængende forløb for borgeren.	
8.	Eleven kan anvende viden om relevante samarbejdspartneres arbejdsområder til at foretage relevante observationer af borgeren inden henvendelse til andre fagpersoner.	

3. skoleperiode

Mål	Fag og fagmål som indgår i temaet	Læringselementer
1	Eleven kan anvende viden om menneskets grundlæggende behov og funktionsniveau til i samarbejde med borgeren at planlægge, udføre og evaluere pleje- og omsorgsopgaver, der fremmer borgerens egenomsorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Maslow • Omsorg / egenomsorg • Ressourcer • Belastninger • Arbejdsmodellen • Hygiejniske principper (naturfagsbog) ift. praktiske opgaver • Smittemåde • Værnemidler • Hygiejniske principper ift. personlig hygiejne • Medicinhåndtering • Komplekse og ikke komplekse borgerforløb • ADL • Rehabilitering ift. praktisk og personlig hjælp • Aldring, fysik, psykisk og socialt • Arbejdsmodellen • Professionelt arbejdsfelt • Kronisk sygdomme • Hverdagsobservation • Triage • ISBAR • ABCDE • TOPS modellen • Samarbejde med andre faggrupper • 4 fokuspunkter (Lyt, observer,
2.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper og procedurer for madhåndtering, skift af sengelinned, sortering af vasketøj og rengøring til selvstændigt at forebygge smittespredning og afbryde smitteveje samt selvstændigt udføre praktiske opgaver i hjemmet.	
3.	Eleven kan anvende viden om hygiejniske principper, afbrydelse af smitteveje, procedurer for personlig hygiejne, mund- og tandpleje samt medicinhåndtering som delegeret opgave, til selvstændigt at udføre pleje- og omsorgsopgaver hos borgeren.	
4.	. Eleven kan anvende viden om samarbejde i den rehabiliterende indsats til at kunne involvere og aktivere borgeren i prioriteringen og udførelsen af praktisk og personlig hjælp.	
5.	Eleven kan anvende viden om alderssvækkede borgers funktionsniveau, behov og hyppigst forekommende kroniske sygdomme til at kunne planlægge, udføre og evaluere personlig hygiejne og plejeopgaver med omsorg og respekt for det enkelte menneske.	
6.	Eleven kan, med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Værktøjer til tidlig opsporing, anvende viden om principperne for observation af borgerens almene sundhedstilstand til at kunne reagere hensigtsmæssigt herpå, herunder varetage dokumentation og tage kontakt til relevante fagpersoner.	
7.	Eleven kan anvende viden om kroppens opbygning og funktion, herunder den fysiske og psykiske aldringsproces, til at kunne observere og identificere typiske symptomer på ændret adfærd samt iværksætte relevante handlinger.	
8.	Eleven kan anvende viden om digitale redskaber til at vejlede og støtte den ældre borger i adgangen til det digitale Danmark.	
9.	Eleven kan anvende viden om de hyppigst forekommende demenssygdomme, deres årsager, symptomer og udvikling til at forklare demenssygdommes betydning for borgerens hverdagsliv.	

10.	Eleven kan anvende viden om den ældre borgers mulige symptomer ved tilstande som fx cystitis, smerter, væskemangel og udvikling af delir til at kunne tilrettelægge og udføre pleje, omsorg og støtte til borgeren.	reflekter og reager <ul style="list-style-type: none"> • Anatomie og fysiologi • Forandringer • Sygdomslære • Sundhed.dk • Borger.dk' • Nem ID • Senior online det Digitale Danmark set med +65 øjne • Demens4Symptomlære • Smerter • Delir • Arbejdsmodellen
1.	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	<ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitering • Hverdagsrehabilitering • Borgerinddragelse • Tværfagligt samarbejde • ADL • Funktionsevne • Aktivitetsanalyse • Planlægning af aktiviteter • Livskvalitet • Kajandi • Siri Næss • Ressourcer • Selvbestemmelsesret og borgerinddragelse • Motivation • Antonowsky • Sundhedsbegreb • Sundhedsfremme • Sygdomsforebyggelse • KRAM • Ernæringsrigtig kost • Måltidets betydning
1.1	Eleven kan anvende viden om den rehabiliterende tilgang til at kunne involvere borgeren, under hensyn til dennes funktionsevne, i sammenligning, valg og planlægning af aktiviteter der fremmer borgerens livskvalitet og handlekompetence.	
2.	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne understøtte borgerens selvbestemmelsesret i eget liv.	
2.1	Eleven kan anvende viden om samarbejde og borgerinddragelse til at kunne vurdere og begrunde , hvordan borgerens selvbestemmelsesret i eget liv kan understøttes	
3.	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne arbejde forebyggende samt vejlede borgeren i sunde valg.	
3.1	Eleven kan anvende viden om normal aldring og livsstilssygdomme til at kunne identificere og iværksætte forebyggende initiativer samt vejlede borgeren i sunde valg.	
4.	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring.	

4.1	Eleven kan anvende viden om ernæringsrigtig kost, anretning af mad og måltidets betydning til i samarbejde med borgeren og pårørende at kunne identificere og igangsætte forebyggende og sundhedsfremmende tiltag samt sikre en hensigtsmæssig ernæring	<ul style="list-style-type: none"> • Anretning af mad • Aktiviteter • Inddragelse af pårørende og frivillige • ADL • Plejeplan • Træningsplan • Rehabiliteringsforløbh • Netværk • Mestring • Rehabiliteringsforløb • Guidning • Vejledning • Aktiv lytning • Anerkendende kommunikation • Arbejds miljø • Forflytning • Forebyggelse af arbejdsbetinget belastninger og arbejdsulykker • Velfærds teknologi og hjælpemidler og ergonomiske teknikker • Velfærdsteknologi • Understøtte borgerens funktionsevne • Mestring
6.	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
6.1	Eleven kan anvende viden om inddragelse af pårørende og frivillige til at kunne samarbejde om at vurdere, begrunde og tilrettelægge intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter ud fra en rehabiliterende tilgang.	
7.	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	
7.1	Eleven kan anvende viden om plejeplaner og træningsplaner til at kunne vurdere, begrunde og arbejde målrettet med borgerens rehabiliteringsforløb ud fra et helhedsorienteret perspektiv.	
8.	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
8.1	Eleven kan anvende viden om netværkets betydning for borgerens mestring af rehabiliteringsforløbet og kan støtte borgeren i netværksskabelse, herunder finde og anvende muligheder for støtte i de frivillige netværk.	
9.	. Eleven kan anvende viden om kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
9.1	Eleven kan anvende viden om og begrunde valg af kommunikationsformer, som kan motivere borgeren til egenomsorg i det forebyggende og rehabiliterende arbejde.	
10.	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	
10.1	Eleven kan anvende viden om arbejdsmiljø og ergonomi til selvstændigt at planlægge og udføre forflytningsopgaver, herunder vurdere og begrunde hvordan arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker kan forebygges ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.	

11.	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at kunne vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
11.1	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi til at <i>finde, sammenligne</i> og vejlede borgeren i brugen af teknologi, der kan understøtte borgerens funktionsevne og mestring af hverdagslivet.	
4.	Eleven kan anvende viden om kommunikation, samarbejde og konflikthåndtering i mødet med borgeren til selvstændigt at medvirke til udvikling af et godt psykisk arbejdsmiljø.	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde og konflikthåndtering • Psykisk arbejdsmiljø • Motivation og guiding • Observationsmetoder i forhold borgerens sundhedstilstand • Udad reagerende adfærd • Magtanvendelse • Voldforebyggende indsats • Værdighed
7	Eleven kan anvende viden om grundlæggende behov, observationsmetoder og vurdering af fysisk, psykisk og social sundhedstilstand til at kunne motivere og guide borgeren til egenomsorg.	
8	Eleven kan anvende viden om redskaber til at forebygge udad reagerende adfærd og magtanvendelse til at forklare og arbejde med, hvordan respekt og værdighed bevares i plejen af borgeren, herunder borgere med demens.	
6.	Eleven kan anvende viden om arbejdspladsens organisering og mulighed for medarbejderindflydelse til selvstændigt at kunne tage medansvar for trivsel på arbejdspladsen.	
7.	Eleven kan, som fag- og myndighedsperson, anvende viden om betydningen af tværsektorielt og tværfagligt samarbejde, herunder dokumentation og videregivelse af faglige informationer til at skabe struktur og sammenhængende forløb for borgeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Trivsel på arbejdspladsen (på klassen) • Selvbestemmelsesret • Umyndiggørelse • Sammenhængende forløb for borgeren • Samarbejde med andre faggrupper
8.	Eleven kan anvende viden om relevante samarbejdspartneres arbejdsområder til at foretage relevante observationer af borgeren inden henvendelse til andre fagpersoner.	